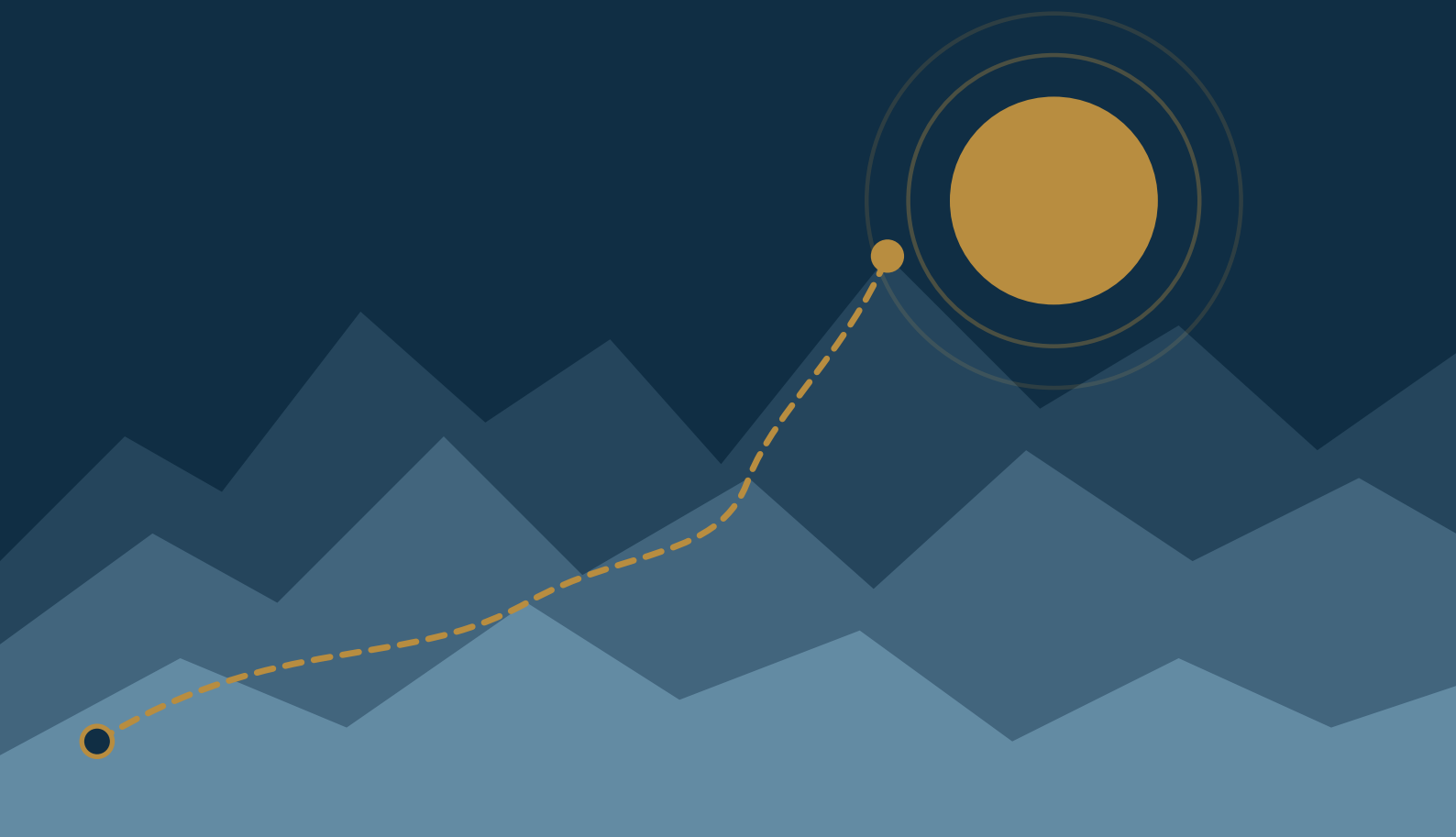

PRZEWODNIK KIERUNKOWY · TURYSTYKA I REKREACJA

Jak napisać pracę magisterską z turystyki i rekreacji

Od destynacji do obrony: dane GUS, badania turystów, potencjał
turystyczny, jakość usług, rekreacja, produkt i etyka.

Spis treści

Jak korzystać z tego przewodnika	1
1 Specyfika pracy z turystyki i rekreacji	2
1.1 Diagnoza a opis	2
1.2 Typy prac	2
1.3 Czego oczekuje recenzent	3
2 Temat i problem badawczy	4
2.1 Od miejsca do problemu	4
2.2 Perspektywy	4
2.3 Hipotezy	5
2.4 Wykonalność	5
3 Teorie i koncepcje w badaniach turystyki i rekreacji	6
3.1 Koncepcje rozwoju destynacji	6
3.2 Koncepcje zachowań turystów	6
3.3 Koncepcje rekreacji	6
3.4 Stan badań	7
4 Dane o ruchu turystycznym i źródła	8
4.1 Dane GUS o bazie noclegowej	8
4.2 Inne źródła	8
4.3 Okres pandemii i zmiany metodologii	9
5 Metodologia	10
5.1 Metody i techniki	10
5.2 Populacja i próba turystów	10
5.3 Łączenie metod	11
6 Badania turystów	12
6.1 Co można zbadać	12
6.2 Kwestionariusz	12
6.3 Języki i dostępność	12
6.4 Badania online i dane z obiektów	13
7 Destynacja, potencjał turystyczny i rozwój	14
7.1 Inwentaryzacja i ocena walorów	14
7.2 Wskaźniki i porównania	14
7.3 Analiza strategiczna	14
7.4 Dokumenty i polityka turystyczna	15
8 Hotelarstwo, gastronomia i jakość usług	16

8.1	Przepisy i kategoryzacja	16
8.2	Pomiar jakości usług	16
8.3	Opinie online	16
8.4	Dane z obiektu	17
9	Rekreacja, czas wolny i aktywność fizyczna	18
9.1	Pomiar aktywności fizycznej	18
9.2	Bariery i motyw	18
9.3	Ocena oferty i programów rekreacyjnych	19
9.4	Przestrzeń rekreacyjna	19
10	Produkt turystyczny i praca projektowa	20
10.1	Od diagnozy do projektu	20
10.2	Elementy projektu	20
10.3	Przepisy o imprezach turystycznych	20
10.4	Kosztorys i cena	21
11	Analiza danych	22
11.1	Szeregi czasowe i sezonowość	22
11.2	Wyniki ankiet	22
11.3	Wskaźniki dla gmin	22
11.4	Analiza wywiadów i opinii	23
11.5	Mapy i wykresy	23
12	Etyka, ochrona danych i relacje z branżą	24
12.1	Zgody i dobrowolność	24
12.2	Ochrona danych	24
12.3	Konflikt interesów	24
12.4	Opinie online i dane z platform	25
12.5	Wyniki a wizerunek miejsca	25
13	Wyniki, dyskusja i rekomendacje	26
13.1	Prezentacja wyników	26
13.2	Dyskusja	26
13.3	Rekomendacje	26
13.4	Zakończenie	27
14	Struktura pracy i redakcja	28
14.1	Typowy układ	28
14.2	Proporcje	28
14.3	Język	28
14.4	Mapy, zdjęcia i źródła	29
15	Finisz: ostatnie tygodnie	30
15.1	Kolejność	30
15.2	Aneksy	30
15.3	Aktualność danych	31
15.4	Antyplagiat i złożenie pracy	31
16	Obrona	32
16.1	Prezentacja	32
16.2	Pytania do pracy	32
16.3	Pytania z zakresu studiów	33

Jak korzystać z tego przewodnika

Ten przewodnik powstał dla studentki lub studenta turystyki i rekreacji, który ma przed sobą pracę maderską i chce ją napisać dobrze. Nie powtarza rad o „pracach dyplomowych w ogóle”. Każdy rozdział, przykład i checklista dotyczą badań nad turystyką i rekreacją: koncepcji rozwoju destynacji i zachowań turystów, danych statystycznych o ruchu turystycznym, badań ankietowych wśród turystów, oceny potencjału turystycznego gminy, jakości usług hotelarskich, rekreacji i aktywności fizycznej, projektowania produktów turystycznych, a także przepisów i etyki badań.

Turystyka i rekreacja to kierunek, na którym łatwo o pracę opisową: charakterystykę regionu z przewodnika turystycznego, listę atrakcji i ankietę wśród znajomych o „preferencjach turystycznych”. Recenzent oczekuje czegoś więcej: problemu osadzonego w teorii, rzetelnych danych, badania z opisaną próbą i wniosków, które przydadzą się gminie, lokalnej organizacji turystycznej, hotelowi albo organizatorowi rekreacji.

Rozdziały od pierwszego do piątego i od jedenastego do szesnastego są wspólne dla wszystkich prac. Rozdziały od szóstego do dziesiątego opisują warsztat: badania turystów, ocenę destynacji i potencjału turystycznego, badania hotelarstwa i jakości usług, badania rekreacji i aktywności oraz projektowanie produktu turystycznego. Czytaj te, które dotyczą Twojej pracy.

Po drodze spotkasz pięć rodzajów ramek. **Definicje** porządkują pojęcia. **Przykłady z praktyki** pokazują, jak zasada wygląda w gotowym tekście. **Pułapki** opisują błędy, które powtarzają się w pracach z turystyki i rekreacji. **Checklisty** pozwalają sprawdzić rozdział przed wysłaniem go promotorowi. Ramki **Okiem recenzenta** pokazują, na co patrzy osoba, która wystawi ocenę.

Dane statystyczne, przepisy i nazwy instytucji zmieniają się. Fakty w przewodniku odpowiadają stanowi z 2026 roku, ale przed rozpoczęciem badań sprawdź aktualne dane i przepisy. Gminy, obiekty i liczby w przykładach są fikcyjne, chyba że podano źródło.

Powodzenia. Dobra praca maderska z turystyki i rekreacji uczy tego, czego potrzebuje każdy, kto planuje rozwój turystyki: rzetelnej diagnozy, słuchania turystów i mieszkańców i rekomendacji, które da się wdrożyć.

Specyfika pracy z turystyki i rekreacji

Prace magisterskie z turystyki i rekreacji dotyczą ruchu turystycznego, destynacji, zachowań turystów, hotelarstwa i gastronomii, organizacji imprez, rekreacji ruchowej, polityki turystycznej samorządów i wpływu turystyki na środowisko i społeczność. Tematy wyrastają często z miejsca zamieszkania autora albo pracy w branży. Ten rozdział wyjaśnia, czego recenzent oczekuje i jakie drogi badawcze są dostępne.

1.1 Diagnoza a opis

Najczęstszy problem prac z tego kierunku to opis zamiast diagnozy. Opis wylicza walory, atrakcje, obiekty noclegowe i imprezy w gminie na podstawie folderów i stron internetowych. Diagnoza stawia pytanie, np. dlaczego ruch turystyczny w gminie spada mimo inwestycji, i odpowiada na nie na podstawie danych, badań i analizy.

Turystyka i rekreacja

Turystyka to według definicji stosowanej w statystyce międzynarodowej ogół czynności osób podróżujących i przebywających poza swoim zwykłym otoczeniem nie dłużej niż rok w celach wypoczynkowych, służbowych i innych. **Rekreacja** to działania podejmowane w czasie wolnym dla wypoczynku, rozrywki i rozwoju, także w miejscu zamieszkania. W pracy określ, którego zjawiska dotyczy badanie, bo od tego zależą dane i narzędzia.

1.2 Typy prac

Typ pracy	Pytanie w centrum	Materiał	Przykładowy temat
Analiza ruchu turystycznego	Jak zmieniał się ruch turystyczny i z czym się to wiązało?	Dane GUS, dane lokalne	Zmiany ruchu turystycznego w gminach nadmorskich w latach 2015–2025
Badanie turystów	Kim są turyści, jakie mają motywacje, oceny i zachowania?	Ankieta, wywiady	Motywy i ocena pobytu turystów w uzdrowisku
Potencjał i rozwój destynacji	Jaki jest potencjał turystyczny i co ogranicza rozwój?	Inwentaryzacja, wskaźniki, wywiady	Potencjał turystyczny gminy wiejskiej a jej funkcja turystyczna
Jakość usług	Jak goście oceniają usługi i od czego zależy satysfakcja?	Ankieta, opinie online	Jakość usług w hotelach miejskich w opiniach gości

Typ pracy	Pytanie w centrum	Materiał	Przykładowy temat
Rekreacja i aktywność	Jak ludzie spędzają czas wolny, jak działają programy rekreacyjne?	Ankieta, kwestionariusze aktywności, obserwacja	Aktywność rekreacyjna seniorów w dużym mieście
Produkt i projekt	Jak zaprojektować i ocenić produkt turystyczny?	Analiza rynku, badanie odbiorców, projekt	Projekt szlaku kulinarnego i jego ocena przez potencjalnych turystów
Wpływ turystyki	Jak turystyka wpływa na mieszkańców i środowisko?	Ankieta wśród mieszkańców, dane, wywiady	Postawy mieszkańców wobec rozwoju turystyki w mieście historycznym

1.3 Czego oczekuje recenzent

Dobra praca z turystyki i rekreacji ma problem osadzony w koncepcjach i badaniach, opiera się na rzetelnych danych i własnym badaniu z opisaną próbą, uwzględnia sezonowość i specyfikę badanej grupy i formułuje rekomendacje dla konkretnych adresatów.

⚠ Monografia gminy z folderów

Praca o „walorach turystycznych gminy” zawiera opis położenia, historii, zabytków, szlaków i obiektów noclegowych przepisany z materiałów promocyjnych, a w części badawczej ankietę wśród 40 znajomych autora o tym, „czy gmina jest atrakcyjna”. Brakuje problemu, danych o ruchu i rzetelnej próby. Zadaj pytanie o konkretny problem rozwoju i zbierz dane, które na nie odpowiadają.

💬 Okiem recenzenta

Najpierw szukam problemu i sprawdzam, czy praca jest diagnozą, czy opisem. Potem patrzę na dane i badanie: skąd pochodzą, kiedy zebrane, kogo dotyczą. Praca, której rozdział o walorach mógłby być folderem promocyjnym, a badanie ankietą wśród znajomych, nie spełnia moim zdaniem wymagań stawianych pracy magisterskiej.

✅ Zanim zaczniesz

- ☐ Wiesz, czy badasz turystykę, rekreację, czy oba zjawiska
- ☐ Masz problem do zdiagnozowania, a nie tylko miejsce do opisanie
- ☐ Wiesz, jakie dane i badania są potrzebne i kiedy je zbierzesz (sezon)
- ☐ Znasz adresatów przyszłych rekomendacji
- ☐ Umiesz w jednym zdaniu powiedzieć, co praca wniesie